שרקפא. קן של עופות וזרוד קן לה (מהליס פד) מתרגמינן שירקפא ובקונטרס פירש סל מלא עופות: **אתי** בהו לידי תקלה. והא דאמר לקמן בפירקין (דף נח.) גבי ביצי ספק טרפה שיחלא קמא משהינן לה אי הדרא טעינה שריא ולא מיישינן לתקלה וי"ל דהא אמר פ"ק דפסחים (דף כ:) דתקלה עצמה תנאי היא ועוד התם אי סופה לטעון ממהרת לטעון ועוד דלמאי דמסיק הכא דלפרסומי מילתא עביד הכי ניחא: **ספק** שונרא ספק קניא אימר קניא. לעיל בפ"ב (דף כח. ד"ה אמאי) פירשתי וא"ת דברים התערובות (זבחים דף עד:) אמרינן גבי נתערבה בטרפה האי טרפה ה"ד אי דידע ליה משקליה ואי דלא ידע ליה מהיכן ידע ח"ר יגאי דאיערב נקובת הקון לדרוסת הזאב ור"ל אמר דאיערב בנפולה ורבי ירמיה אמר דאיערב בולד טרפה ורבי אלעזר היא ומפרש דבולהו כר' יגאי לא אמרי בין נקובת הקון לדרוסת הזאב מידע ידיע האי משיך והאי עגיל וא"כ אפשר לברר כאן אי שונרא אי קניא וי"ל דדוקא התם מן הזאב ולמעלה אבל בשונרא לא ידיע ואם תאמר א"כ ליתי התם דאיערב נקובת הקון בדרוסת חתול ובגדיים וטלאים וי"ל דניחא ליה לאוקומי בכל הבהמות והאי דלא משני דאיערב דרוסת הכלב בדרוסת הזאב דלמא אפשר לברר:

דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כו'. פ"ה כגון ספק דרוסת חתי או שדרסה ואין מקום הדריסה ניכר מבחוץ משמע דודאי דרוסה לא מהניא בדיקה וכן פירש הרב רבי יצחק בר' מאיר ז"ל דודאי דרוסה אין לה בדיקה שפעמים שמאדים הבשר ואין יכול לכוין יפה ונראה דיש בדיקה אפילו לודאי דרוסה מדאמר בסמוך בדרוסה עד שיאדים הבשר כנגד בני מעיים ובסימנים עד שיאדימו הסימנים עצמם אבל אם האדים הבשר שכנגד הסימנים ולא האדימו הסימנים כשרה אע"ג דודאי נדרסה שהרי האדים הבשר [1] וא"כ איכא ודאי זיהולא ועוד דקאמר בסמוך דמודי ביה רב מכפא עד אטמא והיינו ע"כ ודאי דרוסה הרב לא מיירי לספק דרוסה דלא הדר ביה כדפירש בקונטרס לעיל מהיא דכל גנות (עירובין נד.) והא דאמר בריש פירקין (מג.) נפקא מינה לספק דרוסה ולא אמר לודאי דרוסה משום דאף לספק דרוסה קיימא לן דמיישינן ועוד מדבעי בסמוך ושבו נקובתו במשהו דרוסתו נמי במשהו קנה נקובתו בכאיסר דרוסתו בכמה אלמא אע"ג דמאדים במשהו ונדרס ודאי בעי למימר דבשר עד שיהא בו בכאיסר ונראה שגם בקונטרס לא נקט ספק דרוסה אלא משום דאז צריך לבדוק בכל מקום גבה וכריסה ולבה וכל מה שבנגד בני המעיים אבל אם היה ניכר מבחוץ מקום הדריסה לא היה צריך לבדוק אלא כנגד אותו מקום: אילימא אבל משום האדמת בשר שבנגדן לא מיטרפא דרוב סימנין קשין הן ואין אדם שולט בהן אבל כי האדימו הן עצמן הרי נגלה ששלט בהן: ושבו

אהדדי כי פליגי דאיהו קא שתיק ואינהו קמקרקרן מר סבר מעשה קא עביד בהו ומר סבר מחמת בעותתיה הוא דקא עבדן אמר אמימר הלכתא חוששין לספק דרוסה א"ל רב אשי לאמימר האי דרב מאי א"ל [6]לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי ואי בעית אימא הדר ביה רב לגבי דשמואל דההוא [7]שרקפא דספק דרוסות דאתא לקמיה דרב שדרינהו לקמיה דשמואל חנקינהו ושדרנהו בנהרא ואי ס"ד לא הדר ביה לישרינהו אלא מאי הדר ביה ליסרינהו אלא [8]אתריה דשמואל הוה למה לי למיחנקינהו לישדינהו הכי בנהרא מפרחן וסלקן ולשהינהו שנים עשר חודש [9]אתי בהו לידי תקלה וליזבנינהו לעובדי כוכבים [10]אתו לזבנינהו לישראל וליחנקינהו ולישדינהו לאשפה וליטעמיך נישדינהו לכלבים אלא לפרסומי מלתא דאיסורא ההוא בר אווזא דהוה בי רב אשי על לביני קניא נפק אתא כי ממסמס קועיה דמא אמר רב אשי לא אמרינן ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא ה"נ [11]ספק קניא ספק שונרא אימר קניא מחייה אמרי בני רבי חייא [12]דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים אמר רב יוסף הא דבני ר' חייא כבר פירשה שמואל דאמר שמואל משום ר' חנינא בן אנטיגנוס דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים בעי אילפא יש דרוסה לסימנים או אין דרוסה לסימנים א"ר זירא הא דבעי אילפא כבר פירשה רב חנן בר רבא דאמר רב חנן בר רבא אמר רב דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בית החלל כולו ואפילו בסימנין בעי אילפא סימנין שנדלדלו בכמה אמר רבי זירא הא דבעי אילפא כבר פירשה רבה בר בר חנה דאמר [13]רבה בר בר חנה אמר שמואל [14]סימנים שנדלדלו [15]ברובן בעי רב אמי המסמסה מהו א"ר זירא הא דבעי רב אמי כבר פירשה רב יהודה דאמר רב יהודה אמר רב בדרוסה [16]עד שיאדים בשר כנגד בני מעיים [17]נתמסמס הבשר רואין אותו כאילו אינו [18]ה"ד נתמסמס אמר רב הונא בריה דרב יהושע כל שהרופא גורדו ומעמידו על בשר חי אמר רב אשי כי הוינן בי רב כהנא אייתו קמן ההיא ריאה דרבי הוו [19] מיתבי לה יתבה שפיר וכי הוו מדלו לה הוה [20](תלחה ונפלה תילחי תילחי) [21]וטרפינא לה מדרב הונא בריה דרב יהושע רב נחמן אמר [22]בקוץ עד שתינקב לחלל בדרוסה משיאדים בשר כנגד בני מעיים רב זביד מתני הכי בדרוסה משיאדים בשר כנגד בני מעיים [23]בסימנים עד שיאדימו עצמם אמר רב פפי בעי רב ביבי בר אביי ושבו

אהדדי. דכשם שהם נבעתים ממנו כך הוא נבעת מהם ואין לחוש: **שרקפא.** סל מלא עופות שנכנס הנץ בתוכו: **אמריה דשמואל הוה.** ולאו אורח מרגא לאורווי קמיה בתמריה בדבר שהן שוין בו אבל אי הוו פליגי בה לא היה משדר להו קמיה להפסיד ממון ישראל דכל מקום שיש נדנוד חטא אין מולקין כגוד לרב כך שמעתי. ול"ג דה"ג אלא אמריה דשמואל הוה ומהכא לא תפשטו דהדר ביה רב דלאו אורח מרגא למישדי באמריה מלתא דאיהו אסר והכי אמרינן בעירובין (דף לד.) ורב אי ס"ל דאסור לימא ליה אמריה דשמואל הוה: **לישדינהו הכי.** ישליכם לנהר כמות שהם: **מפרחן וסלקן.** ולדין אותן ליידים וימכרו לישראל: **ולשהינהו י"ב חדש.** כדין ספק טרפה כדלקמן בפירקין (דף נח.): **לידי תקלה.** לידי דהוה בהו טובא לא מצי לאזדהורי בהו ואתי למיכל חד מיניהו: **אתו.** עובדי כוכבים והדרי ומזכני לה לישראל: **לפרסומי מילתא.** (א) וכי אזל לנהרא אוושא מילתא טפי. ולפי שעופות דקים היו ומרובים היו לא יכול לבודקן ולהמירן בבדיקה מפני הטורח שמא יטעה באחת מהן אי נמי לידי דקלים זיהריה דבך לא מאדים בשר ולא מינכר ודבר זה נראה לי: **ממסמס.** מלוכלך: **דרוסה שאמרו.** כגון ספק דרוסת חתי או שראהו שדרסה ואין מקום הדריסה ניכר מבחוץ: **צריכה לבדוק.** גבה וכריסה ולבה וכל שכנגד (ב) בני מעיים ואם האדים שם בשר שנקוטרוד"ל זהו האדם וטרפה שפופו לשרוף על שינקוב את בני מעיים ואם לא האדים בשר שם אין צריך לבדוק במקום אחר שאין דרוסה אלא כנגד בני מעיים אלא מיטרפא במקום אחר: **יש דרוסה לסימנין.** אם דרסה כנגדם אי הוי טרפה אי אמרינן קשין הן אבל דרוסה וכשרה או לא: **כנגד כיס החלב כולו.** לאפוקי עוני הלאור או הירכים: **סימנים שנדלדלו.** לחיי דא"ר זירא בהנך תרתי דלעיל בכר פירשה פלוגי קמסדר ואזיל לכל הנך דאמר בהו ר' זירא אמי: **נדלדלו.** נעקרו במקומות הרבה: **המסמסה מהו.** כגון דדרסה בינך שלא כנגד החלב ורלאינו (ג) שינקב הבשר לאחר זמן מהו: **כנגד בני מעיים.** אפילו בהאדימה: **נתמסמס הבשר.** במקום אחר: **רואין אותו כאילו אינו.** ואם יש בו טרפות בטיטל כולו כגון צומת הגידין טרפה דהאי נמי כטיטל דמי: **גורדו.** אם היה בא לרפאותו גורדו ומשליכו עד הבשר האי: (ד)**גורדו.** בדל"ת: **תלחה.** מתפרקת וטופלין ממנה חתיכות חתיכות: **מדרב הונא בריה דרב יהושע.** דאמר כל שהרופא גורדו קרוי המסמסה וכאילו אינו והויא לה ריאה שחסרה: **בקוץ עד שתינקב לחלל.** אבל הגיע לחלל יש לחוש שמא ינקבו הדקין ובבדיקה אי אפשר מפני שאין נקב דק ניכר בהן: **בסימנין.** דרסה בסימנין: **עד שיאדימו הן עצמן.**

מסורת הש"ס

א) [עירובין קב: וש"נ]. ב) [נ"ר הערוך לכפא ע"ש ומבית דאיה מן התרגום דאה ערוך ערך שרקפא]. ג) [עירובין נד.]. ד) [פסחים כ: לג: כ"ק קטו:]. ה) [לקמן נד.]. ו) [לעיל מב: מד.]. ז) [ל"ל כיונן טרפה]. ח) [לקמן עז. ע"ש ונס בכרש"י שם ורש"י דהכא]. ט) [ל"ל מיתבלהא ועבלה תילחי תילחי כ"ה גרסת הערוך ערך תלח כ"ו. י) כס"ת: וכל שכן כנגד. כ) ל"ל נודדו בדל"ת. כ"ל.

גליון הש"ם

גמ' נתמסמס וכו'. עיין לקמן דף נז ע"א תוס' ד"ה נתמסמס:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לפרסומי מילתא דכי: (ב) ד"ה המסמסה ומי: ולאינו שנדקב הבשר:

לעזי רש"י

שנקוטרוד"א [שנקטירו"ד]. רווי דם.

מוסף רש"י

סימנים שנדלדלו. נתלשו בכמה מקומות ומתוברין כאן מעט וכאן מעט (ועי"ל מב:). נתמסמס הבשר. בשר הנאלח לגמרי נרקב (לקמן עז.).

מסורת הש"ס

ה) [עירובין קב: וש"נ]. ו) [נ"ר הערוך לכפא ע"ש ומבית דאיה מן התרגום דאה ערוך ערך שרקפא]. ז) [עירובין נד.]. ח) [פסחים כ: לג: כ"ק קטו:]. ט) [לקמן נד.]. י) [לעיל מב: מד.]. יא) [ל"ל כיונן טרפה]. יב) [לקמן עז. ע"ש ונס בכרש"י שם ורש"י דהכא]. יג) [ל"ל מיתבלהא ועבלה תילחי תילחי כ"ה גרסת הערוך ערך תלח כ"ו. יד) כס"ת: וכל שכן כנגד. טו) ל"ל נודדו בדל"ת. כ"ל.

שיטה מקובצת

א) דכי הוי מותבי לה יתבא שפיר: ב) שהרי הדרים הבשר ראיכא ודאי דיהרא:

רבינו גרשום

לא על אימור לא על: בעותי קא מבעתי אהדדי. כלומר לא משום דקא דריס: דההוא שרקפא דספק דרוסות. כלומר סל מלא ספק דרוסות: ולישהנהו י"ב חדש. כלומר ולאחר י"ב חדש לישהרו: יש דרוסה בסימנין או אין דרוסה בסימנין: כלומר בהמה שדרסה חיה מי צריך למיבדקה בסימנין: סימנין שנדלדלו. כלומר נידלדלו ממקומן: המסמסה מהו. כלומר שתמסמס בשר בהמה מהו טרפה אי לא: נתמסמס הבשר רואין אותו כאילו אינו. יש אבר שמותר [1] יש אבר שאסור: בסימנין עד שיאדימו סימנין עצמן לא חשבינן לה דרוסה:

[1] ר"ל שמותר לף אם נחסר כמו הטחול והכליות.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com